

Міністерство освіти й науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра германської й фіно-угорської філології

Курсова робота
на тему: Лінгвістичні засоби вираження модальності в
сучасній англійській мові

студентки групи МЛа 06-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та література
(переклад включно), перша—англійська
Освітньо-професійної програми Англійська мова й
друга іноземна мова: усний і письмовий переклад
Шушунової Олександрі Василівни

Науковий керівник:
Кандидатка філологічних наук, доцентка
Черненко О.В.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of Germanic and Finno-Ugrian Philology

Term Paper

Linguistic means of expressing modality in Modern English

OLEKSANDRA SHUSHUNOVA

Group MLa 06-21

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

OLHA CHERNENKO

PhD (Linguistics)

Kyiv 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	7
1.1. Визначення напрямку модальності	7
1.2. Засоби висловлення/вираження модальності	7
Висновок до Розділу 1	9
РОЗДІЛ 2. СПОСОБИ ВИСЛОВЛЕННЯ І ВИРАЖЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	10
2.1. Вибір або надання чомусь переваг	10
2.2. Виклики	10
2.3. Вимоги	11
2.4. Дозвіл	12
2.5. Дорікання	12
2.6. Заборони	13
2.7. Здатність (в минулому й теперішньому часі)	13
2.8. Зобов'язання	13
2.9. Критика	14
2.10. Можливості та передбачення	14
2.11. Накази та інструкції (приписи)	15
2.12. Невпевненість	15
2.13. Неминучість	16
2.14. Побажання	16
2.15. Подив	17
2.16. Погрози	17
2.17. Попередження	17
2.18. Потреби чи відсутність потреб	18
2.19. Присяги та наміри	18
2.20. Пропозиції, запрошення та поради	19
2.21. Прохання	19
2.22. Сумніви	20
2.23. Опис чогось зі захопленням	20

2.24. Опір	21
2.25. Осуд чи несхвалення	21
2.26. Очікування	21
2.27. Уявна ситуація	22
Висновок до Розділу 2.....	23
ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК.....	26
РЕЗЮМЕ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30

ВСТУП

Англійська мова через колоніальну історію Великої Британії на багатьох суходолах є дуже поширеною. Власне кажучи, її використовують в усьому світі, а люди дуже різні: хтось більш емоційний, а хтось менш емоційний. В англійській мові досить часто звужують (використовують) модальні слова для висловлення категорії модальности, але вони є далеко не єдиними для досягнення цієї мети. Неправильне використання цих слів може викликати непорозуміння в людей, з якими вони співпрацюють, як колеги або колежанки, або у звичайних чужоземців, які приїхали в Україну.

Про цю тему є дуже інформації в багатьох підручниках, а також її опрацьовують в університетах та в інших освітніх закладах, проте часу на її вивчення та опрацювання дають не багато. У школах про це мало розповідають, що залежить від якості навчання в цьому закладі. Питання полягає у тому, що слова, які висловлюють категорію модальности можуть мати багато значень, що так само викликає певні запитання, особливо у тих, у кого на це не вистачає часу. Не забуваймо, що українська та англійська мови дуже відрізняються, тож певні конструкції в українській просто не існують.

Актуальність цієї роботи ґрунтується на тому, що вона з часом змінюється. Кількість носіїв англійської мови тільки збільшується, тому виникають певні завади (перешкоди) під час навчання.

Об'єктом дослідження є категорія модальности та способи її висловлення або вираження.

Предметом дослідження стали різні аспекти способів висловлення модальности, такі як фонологічні, лексичні, лексично-граматичні та граматичні.

Метою цієї роботи стало повторення, занурення та прагнення навчитися правильно послуговуватися цими способами.

Мета праці передбачає виконання наступних завдань:

- 1) Визначення напрямку категорії модальности;
- 2) Розібрати різні способи дієслів (Наказовий спосіб, умовні речення тощо)
- 3) Визначення засобів висловлення й вираження цієї категорії;
- 4) Визначення тлумачення речень відповідно до емоції або дії, на які вони спираються;

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Визначення напрямку модальности

Нині не має точного визначення, на яке всі експерти погодилися б, що таке категорія модальности. Деякі мовознавці визначають її з граматичного погляду, а деякі - висвітлюють з семантичного та логічного кута зору. (Brown; Anderson, 2006) Попри те, що цю категорію довго вивчають, ця тема залишається бути дещо суперечливою. (Stetsyk, 2020) Цю тему досліджували такі лінгвісти, як Френк Роберт Полмер, Ільзе Депраетере, Чад Лянґфорд, Анжеліка Кратцер і т.д.

Тож можна спробувати сформулювати її з урахуванням усіх поглядів. **Категорія модальности** - це така категорія, з якою можна висловлювати та виражати емоції, побажання, поради, оцінку певної ситуації або що, за допомогою граматичних, фонологічних та лексичних засобів.

Найголовніше в модальності - це те, що людина має на меті, від цього починається формулюватися вже сам взір(тип) речення (питальне, наказове, спонукальне тощо) з доданням варіації в інтонації, ужитих словах у мовленні.

1.2. Засоби висловлення/вираження модальности

Існує багато способів висловлювання й вираження модальности в англійській мові.

Перший спосіб - це **лексично-граматичні засоби**, а саме модальні дієслова: shall, can, might, must, ought to, need, dare і т.д. Служе всі модальні дієслова мають декілька значень, що може викликати невтямлення під час спілкування.

Другий - це **граматичні способи**, а саме зміна дієслівних форм задля вияву категорії тональності (category of mood), як от форми дієслів умовного

способу (the Subjunctive Mood) I і II, наказовий спосіб (The Imperative Mood), припущення (The Suppositional Mood); (11)

Третій - це **лексичні засоби**, а саме із вживанням модальних слів, такі як прикметники та прислівники: *certainly, certain, possibly, necessary*;—та вигуки— *for sure, great, oh my goodness* і т.д.

Четвертий спосіб - це **фонологічні засоби**, які виражаються за допомогою інтонацій та підкреслення слів наголосом—*Fall-Rise, High Fall, emphatic stress* абощо. (Корунець)

Засоби вираження можуть здатися заплутаними навіть для тих, хто вчить мову довгий час. Тут нічого незвичайного нема, адже мови відрізняються. Певні мови здаються досить монотонними, а інші навпаки - енергійнішими.

Висновок до Розділу 1

Проблематика категорії модальности полягає у тому, що вона досі не є повністю визначеною через її всеосяжність. Усе залежить від сприйняття мовознавця, який її аналізує і складає класифікації.

Найголовніше, це те, що мовець хоче донести своєму співрозмовнику.

За допомогою різних засобів ми і маємо змогу це робити:

1) Лексично-граматичний засіб, який полягає саме у використанні модальних дієслів. (Корунець)

2) Граматичний засіб, себто використання способів, у яких форма дієслова змінюється, а саме: припущення (The Suppositional Mood), умовний спосіб (The Subjunctive Mood), умовні речення (The Conditional Mood) абощо.
(11)

3) Лексичний засіб, себто застосування модальних дієслів, а саме: прикметників, прислівників, вигуків. (Корунець)

4) Фонологічний, який містить у собі варіації інтонацій, тони, емфатичний /підсилювальний наголос тощо. (Корунець)

Усі вони допомагають сформулювати нашу мовленнєву діяльність. Українцям може бути їх важко всі вивчити через особливості мов. Проте за допомогою джерел, які це добре пояснюють, можна подолати цю заваду/перешкоду.

РОЗДІЛ 2. СПОСОБИ ВИСЛОВЛЕННЯ І ВИРАЖЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Вибір або надання чомусь переваг

1) За допомогою лексично-граматичних засобів ми можемо скористатися таким модальним дієсловом: *would rather/ 'd rather than...*; (Jenny Dooley; Virginia Evans)

Приклади: *I would rather take some time off than writing an essay right away, since I have hard time finding motivation, so quality of my works takes hit from it.*— Краще, я відпочину певний час, ніж писатиму відразу есе, оскільки мені важко знайти мотивацію на це все, через що якість моїх робіт страждає.

2) З використанням граматичних засобів матимемо:

Subjunctive II— *smb+would/had+ rather(sooner)+do something/not do (11): I would sooner do the project about an infinitive on my own than with you.*— Я швидше б сама зробила проєкт про дієйменник, ніж з тобою.

3) З лексичних засобів ми маємо:

Модальні слова, а саме прислівники—*"Oh, definitely!"* (Urban Dictionary)—Безперечно! тощо;

Вибуки: *yes, yeah, for sure*—так/звісно, беззаперечно.

4) З фонетичних засобів: *High Rise, Rise-Fall.*(Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.2. Виклики

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити дієслово *dare* (Eastwood, 1994): *How dare hand out fish, that was given to me, without my permission?*(—Як ти смієш роздавати рибу, яку мені передали, без мого дозволу?)

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

The Imperative Mood (11) (10)— Heat me!—Уперед, вдар-но мене!

- 3) Зі лексичних засобів ми маємо: вигук—yes, yeah, тощо;
- 4) З фонетичних засобів ми маємо: High Rise, Rise-Fall. (Vrabel, 2009)

2.3. Вимоги

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити мобільне дієслово *must, have to* (11) (Mark Foley) (Eastwood, 1994);

Must: You must work hard and do all assignments on time, and if you're won't be able to make it, you must warn me in advance.— Ви повинні старанно працювати й робити всі завдання вчасно, і, якщо вас не буде, ви маєте повідомити мене заздалегідь.

Have to: If something out of control like an air raid happens, you'll have to send me the assignments.—Якщо щось непередбачуване станеться, як повітряна тривога, то ви повинні/маєте мені надіслати завдання.

2) З використанням граматичних засобів є:

The Suppositional Mood — *should*+дієйменник (infinitive) (теперешній час)/ *should*+перфектний дієйменник/інфінітив (perfect infinitive) (минулий час) (11):

She demanded that they should stop being ridiculous in this type of situation.—Вона вимагає, щоб вони не поводити себе, як дурні, у таких випадках.

The Imperative Mood (10) (11)— Be ready with an examples.—Випишіть приклади.

3) З лексичних засобів ми застосовуємо: вигуки—oh, uh.

4) З фонетичних засобів ми маємо: Low Fall, High Rise, Rise-Fall. (Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.4. Дозвіл

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова *can, may* (11) (Mark Foley) (Thomson, Martinet, 1986):

Can: You can take my chocolate if you need something sweet due to diabetes.—Якщо тобі треба з'їсти щось солодке через цукрівницю/діабет, то бери мою шоколадку.

2) З використанням граматичних засобів ми маємо: -

3) З лексичних засобів можна вживати: вигуки—*come on, уер, yes, no, puh-uh*; вставне слово—*of course, sure*;

4) З фонетичних засобів: *Low Rise, Fall-Rise*.(Vrabel, 2009)

2.5. Дорікання

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова *ought to have done, might have done, might do, could have done* (11) (Mark Foley):

Ought to have done: She ought to have messed with my project!— Та не може такого бути, що вона не зіпсувала мій проєкт!

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

Subjunctive II — It's time/ It's a high time + дієслово минулого або давньоминулого часу (11): *It's time they came to the meeting.*—Саме час їм прийти на зустріч (вони постійно запізнюються).

3) З лексичних засобів: вигуки—*hold up, come on*; вставне слово—*sure і т.д.*

4) З фонетичних засобів: *High Rise, emphatic stress, Fall-Rise*.(Vrabel, 2009)

2.6. Заборони

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова *may not, can't, be to, mustn't/must not, shouldn't* (11): *You must not be out on streets at this hour.*—Вам забороняється ходити на вулиці о такій годині.

2) З використанням граматичних засобів маємо:

The Imperative Mood: *Don't go outside after midnight!*—Не ходи на вулиця

3) З лексичних засобів: -

4) З фонетичних засобів маємо: *High Fall, Low Fall, Fall-Rise, Rise-Fall.* (Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.7. Здатність (в минулому й теперішньому часі)

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити такі модальні дієслова *can, could, may, might, be able to.* (11) (Mark Foley) (Eastwood, 1994) (Thomson, Martinet, 1986):

Max can bake a chocolate cake for you.—Макс може спекти тобі торт.

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

The Conditional Mood — first, second and third conditional (11): *I can take care of your pet, If you will be late for the supper.*—Я можу доглянути за ним, якщо ти запізнишся на вечерю.

3) З лексичних засобів: вигуки—*well, uh, um* і т.д; вставне слово—*sure*; прислівник—*certainly* тощо.

4) З фонетичних засобів: *Low Rise, Low Fall, High Fall.*(Vrabel, 2009)

2.8. Зобов'язання

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово *must, be to, have to/ have got to, need.* (Mark Foley) (11)

2) З використанням граматичних засобів:-

The Suppositional Mood: should+дієйменник (infinitive) (теперешній час)/ should+перфектний дієйменник/інфінітив (perfect infinitive) (минулий час) (11):

She demand that we should be prepared for every lesson.—Вона вимагає, щоб ми були готові до кожного уроку. (Це наш обов'язок)

3) З лексичних засобів користуємося: вигуками—come on і т.д.

4) З фонетичних засобів: High Fall, Low Fall, Rise-Fall.(Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.9. Критика

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити таке модальне слово should have done (11) (Mark Foley): You should have drawn the head smaller.—Тобі варто було намалювати голову трохи меншою.

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

The Imperative Mood (11) (10): Do better next time.—Наступного разу старайся більше.

3) З лексичних засобів: вигуки—well, uh, huh, come on, for God's sake.

4) З фонетичних засобів: Low Fall, Rise-Fall, emphatic stress. (Vrabel, 2009) (Yule. 2010)

2.10. Можливості та передбачення

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити такі модальні дієслова can, could, might, ought to, be allowed to (11) (Eastwood. 1994) (Thomson, Martinet, 1986):

2) З використанням граматичних засобів:

Subjunctive I — дієйменник/інфінітив без частки “to” (11)

The Suppositional Mood — should+дієйменник (infinitive) (теперешній час)/ should+перфектний дієйменник/інфінітив (perfect infinitive) (минулий час) в підрядному реченні (11);

3) З лексичних засобів ми маємо: прислівники—really, for real, probably, possibly;

4) З фонетичних засобів: Low Rise, Rise-Fall. (Vrabel, 2009)

2.11. Накази та інструкції (приписи)

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова be to, will (11) (Mark Foley) (Thomson, Martinet, 1986): You are to show your passport and other documents on the way out.—Ви мусите показати паспорт та інші документи на виході.

2) З граматичних засобів є:

Subjunctive I— дієйменник/інфінітив без частки “to” (11): I ordered that Casper stop this abhorrent behaviour.— Я змусила його припинити цю жахливу поведінку.

The Suppositional Mood — should+дієйменник (infinitive) (теперешній час)/ should+перфектний дієйменник/інфінітив (perfect infinitive) (минулий час)(11):

Kateryna ordered that we should be ready to run.—Катерина наказала нам приготуватися до втечі.

The Imperative Mood (11) (10)— Hand me your copy book with completed exercises now.—Принесіть мені свій зошит з виконаним домашнім завданням.

3) З лексичних засобів маємо: вставні слова—listen, silence,

4) З фонетичних засобів: Low Fall, High Fall, High Rise.(Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.12. Невпевненість

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова may, might (11) (Mark Foley) : He may be going home now.—Він, либонь, іде вже додому.

- 2) З використання граматичних засобів ми маємо: -
 - 3) З лексичних засобів: вигуки—uh, um, oh, yeah;
 - 4) З фонетичних засобів: High Rise, Low Rise, Rise-Fall. (Vrabel, 2009)
- (11)

2.13. Неминучість

- 1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо використати модальне дієслово *be to* (11): I am never to eat that pastry again.—Мені не суджено з'їсти той пиріжок.(Щось постійно заважає)
- 2) З використанням граматичних засобів: -
- 3) З лексичних засобів ми зужитимемо: модальні слова (прислівники)—*for sure, indisputably, certainly*;
- 4) З фонетичних засобів: *emphatic stress, Low Fall, Fall-Rise*.(Vrabel, 2009)

2.14. Побаження

- 1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово *wish* (Jenny Dooley; Virginia Evans) (Thomson; Martinet. 1986):: I wish I could be there with my family, but I'm too busy.—Я б з залюбки провела там час з родиною, але я зайнята.
- 2) З використання граматичних засобів є:

Subjunctive I— дієйменник без частки “to”(11): “Long live the Queen!”(Frank Turner) —Слава королеві!

Subjunctive II— як додаток до дієслова *wish* (11): I wish I did this project much earlier.
- 3) З лексичних засобів: вставні слова—you know etc;
- 4) З фонетичних засобів: *Low Rise, High Fall, Fall-Rise*. (Vrabel, 2009)

2.15. Подив

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово *can/cannot* (11) (Mark Foley): *You cannot have done it! I saw you outside.—Та не може такого бути, щоб ти це зробив! Я ж бачила тебе на вулиці./ Невже ти це зробив? Я ж бачила тебе на вулиці.*

2) З використання граматичних засобів є:

The Imperative Mood (10) (11): *To do such a thing!—А так можна?*

3) З лексичних засобів маємо: прикметники— *unbelievable, shocking* etc; вигуки— *oh, whoops, wait, no way, horror* etc;

4) З фонетичних засобів: *with high head, High Fall, Low Fall*. (Vrabel, 2009)

2.16. Погрози

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово *shall* (11) (Mark Foley): *Moscowian blood shall be the payment for everything they've done.—московити заплатять своєю кров'ю за те, що вони тут зробили!*

2) З використанням граматичних засобів маємо:

The Conditional Mood (11) (Jenny Dooley; Virginia Evans): *first conditional— If you do something like that, you will have suffer the consequences.—Якщо ти щось таке зробиш, то я тобі зуби виб'ю.*

3) З лексичних засобів є: вигуки—*hum, oh, (you)*;

4) З фонетичних засобів: *Rise-Fall, emphatic stress*. (11) (Vrabel, 2009)

2.17. Попередження

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово *shall* (11) (Mark Foley): *You shall see what he is capable of.—Ви побачите, на що він здатний.*

2) З використанням граматичних засобів маємо:

The Imperative Mood (10) (11): Be careful!—Будьте обачні!

3) З лексичних засобів є: вставне слово—wait, listen etc;

4) З фонетичних засобів: Rise-Fall, Fall-Rise. (Vrabel, 2009)

2.18. Потреби чи відсутність потреб

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово need, have to (через певні обставини), be to, must (Mark Foley) (Eastwood. 1994): Damn, now I have to buy a new laptop!—Трясця, тепер мені треба придбати новий ноутбук!

2) З використанням граматичних засобів маємо:

Subjunctive II — Oh, that+ дієслово в Past simple/ Past Perfect (11): Oh, that I had a supportive family.—От би мені родину, яка б мене підтримувала. (Через певні обставини)

3) З лексичних засобів: вигуки—um, hold on, oh, crap;

4) З фонетичних засобів: emphatic stress, High Fall. (11) (Vrabel, 2009)

2.19. Присяги та наміри

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово shall (присяга, намір, обіцянка), will (намір) (11) (Mark Foley): I shall bring you a new gel pen.—Я принесу тобі нову желеву ручку.

2) З використанням граматичних засобів:

Subjunctive I (11)— Damn you!—Хай тобі грець! Трясця твоїй матері!

3) З лексичних засобів маємо: -

4) З фонетичних засобів: High Fall, Fall-Rise. (Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.20. Пропозиції, запрошення та поради

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити такі модальні дієслова *should* (Mark Foley) (Eastwood, 1994) (Thomson, Martinet, 1986): *You should definitely see a doctor because of it.*—Тобі варто піти до лікаря через це.

2) З використанням граматичних засобів маємо:

The Suppositional Mood — *should*+дієйменник (infinitive) (теперешній час)/ *should*+перфектний дієйменник (perfect infinitive) (минулий час)(11): *It is important that you should practice speaking Spanish whenever you can.*— Важливо, аби ти практикував іспанську, коли є час.

Subjunctive I (11)— дієйменник/інфінітив без частки “to”: *I suggest that you water your plants every three days.*—Я раджу тобі поливати твої квіти один раз на три дні.

The Imperative Mood (10) (11)— *Try speaking Spanish more.*—Говоріть більше іспанською.

3) З лексичних засобів: вигуки—*um, well*; вставне слово— *you know* і т.д;

4) З фонетичних засобів: *Low Rise, High Rise, emphatic stress.* (Vrabel, 2009) (11)

2.21. Прохання

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова *may* (формальне), *could* (ввічливе), *would* (ввічливе), *can* (неформальне), *will* (ввічливе) (Mark Foley) (Thomson, Martinet, 1986): *May I go to the bathroom after Daryna?*—Можна вийти після Дарини?

2) З використанням граматичних засобів маємо:

The Suppositional Mood—(if+) *should*+дієйменник (infinitive) (теперешній час)/ *should*+перфектний дієйменник (perfect infinitive) (минулий час) (11):

Should you come across the bakery, take some pastries.—Якщо ти прийдеш повз хлібню, купи декілька пиріжків.

The Imperative Mood (10) (11)—Please, give that cup with a picture of a cat on it.—Будь ласка, подайте мені ту філіжанку зі світлиною котика.

3) З лексичних засобів є: вставні слова—please, for the love of God і т.д., вигук—help і т.д;

4) З фонетичних засобів: Low Rise, Fall-Rise, High Rise. (Yule, 2010) (Vrabel, 2009)

2.22. Сумніви

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити can, could (11): No, you cannot have done this, you were busy back then.—Ні, ти не міг цього зробити, ти тоді був зайнятий.

2) З використанням граматичних засобів маємо: -

3) З лексичних засобів: вигуки—um, yes; вставне слово—I guess; прислівники—probably і т.д.

4) З фонетичних засобів: Rise-Fall, Low Rise. (Vrabel, 2009)

2.23. Опис чогось зі захопленням

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово ought to (11) (Thomson, Martinet, 1986). Come here! You ought to look at what she's done !—Іди сюди! Тобі варто подивитися на те, що вона зробила!

2) З використанням граматичних засобів маємо: -

3) З лексичних засобів: вигук—wow; вставне слово—holly molly, damn; прикметники—awesome, amazing, brilliant і т.д.

4) З фонетичних засобів: Rise-Fall, High Fall, Fall-Rise. (Vrabel, 2009)

2.24. Опір

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне слово *will* (11): *We will not give up on this, they will not prevail!*— Ми не збираємося здаватися, вони нас не переможуть!

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

The Suppositional Mood —*should*+дієйменник (*infinitive*) (теперешній час)/ *should*+перфектний дієйменник (*perfect infinitive*) (минулий ч в підрядному реченні (11): *We demand that our rights should be respected.*—Ми вимагаємо, щоб наші права поважали!

3) З лексичних засобів: вигуки—*no*, і т.д.

4) З фонетичних засобів: *High Fall, Rise-Fall*. (Vrabel, 2009)

2.25. Осуд чи несхвалення

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово *would* (11):

Would: *He would say something along the lines of “I’m sick” just not to go to school.*—Він скаже, щось на кшталт “мені погано”, просто аби не піти в школу.

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

The Imperative Mood (10) (11): *To do such a thing!*—Як так можна?!

3) З лексичних засобів *е*: прислівники— *unbelievable*; вставне слово— *wait, come on*; вигук— *huh* і т.д.

4) З фонетичних засобів: *High Fall, Rise-Fall*. (Vrabel, 2009) (Yule, 2010)

2.26. Очікування

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальні дієслова *would, should* (11) :

Would: My groupmates would be late for the class. so let's just wait for them.—Мої одногуртниці запізнюються на пару, тож почекай на них.

Should: Don't worry, the present should be here in two hours, so don't waste time on this.—Не хвилюйся, подарунок повинні привести через дві години, тож не витрачай час на це.

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

Subjunctive II— It's time/It is high time+ дієслово в Past Simple/ Past Perfect (11): It's time Sofiia came to my birthday.—Саме час, аби Софія прийшла на мій день народження.

3) З лексичних засобів ми маємо: вигуки—hum, well і т.д.

4) З фонетичних засобів ми маємо: Low Rise, High Fall. (Vrabel, 2009)

2.27. Уявна ситуація

1) З допомогою граматично-лексичних засобів ми можемо зужити модальне дієслово would (11) (Eastwood, 1994) (: What my friend Alice would do in this situation?—А що моя подруга Аліса зробила б в такому разі?

2) З використанням граматичних засобів ми маємо:

The Conditional Mood —second conditional, third conditional, would do something/ would have done something (Jenny Dooley; Virginia Evans): If you hadn't acted like an asshole, we would have won the competition.—Якби ти не поведився, як лайдак, ми б перемогли (the third conditional).

Subjunctive II — у прислівникових реченнях нереального способу(11): If it were sunny yesterday, we would have gone to the concert.—Якби вчора було сонячно/гарна погода, ми б пішли на концерт.

3) З лексичних засобів ми маємо: вставні слова—imagine, listen.

4) З фонетичних засобів ми маємо: High Rise, Low Fall, High Fall. (Vrabel, 2009)

Висновок до Розділу 2

Від емоції залежить будова речення. Інколи вистачає одне слово, аби описати ситуації, а інколи треба більше.

У виборі або надання переваг можна використати модальне дієслово *would rather/^d rather*, конструкцію *хтось + would rather/sooner do or not do* щось із *Subjunctive II*, прислівники та інтонації *High Rise, Rise-Fall*.

У викликах можна зужити модальне слово *dare*, *The Imperative Mood*, вигуками й інтонаціями *High Rise, Rise-Fall*.

У вимогах ми користуємося модальними словами *must i have to*, *The Suppositional Mood should + infinitive/perfect infinitive*, *Low Fall, High Rise, Rise-Fall*.

У дозволах використовують *can, may*, вигуки та вставні слова, *Low Rise, Fall-Rise*.

У доріканнях зужують *ought to have done, might have done, might do, could have done, Subjunctive II* конструкція *It's time/ It's a high time + дієслово минулого або давньоминулого часу (Past Perfect)*, вигуках та вставних словах, *High Rise, emphatic stress, Fall-Rise*.

У заборонах використовують *may not, can't, be to, mustn't/must not, shouldn't, The Imperative Mood*, *High Fall, Low Fall, Fall-Rise, Rise-Fall*.

У висловленні здатности послуговуються *can, could, may, might, be able to, The Conditional Mood*, вигуки та вставні слова, *Low Rise, Low Fall, High Fall*.

У зобов'язаннях використовують *must, be to, have to/ have got to, need, The Suppositional Mood*, вигуки та спадні тони.

У критиці зужують should have done, The Imperative Mood, Low Fall, Rise-Fall, emphatic stress та вигуках.

У можливих ситуаціях та перебаченнях вживають can, could, might, ought to, Subjunctive I, The Suppositional Mood, Low Rise, Rise-Fall, прислівники.

У наказах та приписах користуються словами be to, will, Subjunctive I, The Suppositional Mood, The Imperative Mood, Low Fall, High Fall, High Rise.

У невпевненості зужують may, might, High Rise, Low Rise, Rise-Fall, вигуки тощо.

У неминучості використовують be to, emphatic stress, Low Fall, Fall-Rise, прислівники тощо.

У побажаннях послуговуються словом wish, Subjunctive I і II, Low Rise, High Fall, Fall-Rise, вставними словами.

У подиві використовують can/cannot, The Imperative Mood, модальні слова (вигуки та прикметники).

У погрозах зужують shall, The Conditional Mood (first conditional), Rise-Fall, emphatic stress, вигуки.

У попередженнях вживають shall, The Imperative Mood, Rise-Fall, Fall-Rise, вставне слово.

У потребах використовують need, have to (через певні обставини), be to, must, Subjunctive II конструкція Oh,that+ дієслово в Past simple/ Past Perfect, вигук, emphatic stress, High Fall.

У присязі та намірах користуються shall (присяга, намір, обіцянка), will (намірами), Subjunctive I, High Fall, Fall-Rise.

У пропозиції й порадах зужують should, The suppositional Mood, Subjunctive I, The Imperative Mood, вигуки та вставні слова, Low Rise, High Rise, emphatic stress.

У проханнях послуговуються слоами may (формальне), could (ввічливе), would (ввічливе), can (неформальне), will (ввічливе), The Suppositional Mood, The Imperative Mood, вставні слова й вигуки, Low Rise, Fall-Rise, High Rise.

У сумнівах використовують can, could, вигуки, вставне слово та прикметники, Rise-Fall, Low Rise.

В описі чогось захопливого вживають дієслово ought to, вигук, вставне слово, ought to, Rise-Fall, High Fall, Fall-Rise.

В опорах зужують will, The Suppositional Mood, High Fall, Rise-Fall, вигук.

В осуді використовують would, The Imperative Mood, High Fall, Rise-Fall,

В очікуванні зужують would, should, Subjunctive II, Low Rise, High Fall і вигук.

В уявних ситуаціях послуговуються would, The Conditional Mood, Subjunctive II, вставні слова й High Rise, Low Fall, High Fall.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Мовознавці й донині не можуть визначити, що ж таке категорія модальності через розбіжності у світоглядах, а саме сприйнятті та його розуміння/ утямлення. Певна частина лінгвістів бачать її за граматичними аспектами, хтось за лексичними, а хтось за логічними.

Головна мета модальності — це передати суть, емоції, ставлення та оцінку мовців одне до одного або до когось чи чогось іншого.

Завдяки певним граматичним, а це зміна форми дієслів, коли ідеться про певний спосіб; лексичним, а це модальні слова, такі як вигуки, прислівники тощо; лексично-граматичним, а саме модальні дієслова, чи не кожне з яких має декілька значень; і фонологічним засобами, себто інтонація й підсилений наголос, ми можемо це зробити.

Кожна емоція висловлюється або виражається по-своєму.

При наданні переваг можна використати модальне дієслово *would rather*, конструкцію *somebody+would rather/sooner do or not do something* із *Subjunctive II*, прислівники та інтонації *High Rise*, *Rise-Fall*.

При викликах можна використати модальне слово *dare*, інтонаціями *High Rise*, *Rise-Fall*, *The Imperative Mood*, вигуки.

У вимогах використовують модальні слова *must*, *have to*, *Low Fall*, *Rise-Fall*, *High Rise*, *The Suppositional Mood*

У дозволах використовують *may*, *can*, *Low Rise*, *Fall-Rise*, вигуки та вставні слова.

У погрозах зужують *shall*, вигуки, *The Conditional Mood*, *emphatic stress*, *Rise-Fall* тощо.

Загалом, в англійській мові дуже багато можливостей висловитися по всіх приводах, на що мають звертати уваги студенти, оскільки від цього залежить рівень якості перекладів текстів. Варто не забувати про різницю в мовах, оскільки тлумачення буде звучати кострубато й інколи недоречно.

РЕЗЮМЕ

Ця курсова робота присвячена дослідженню лінгвістичних способів висловлення/вираження в сучасній англійській мові з метою краще втямити та дослідити це явище. Ця робота складається з вступу, двох розділів, обидва з яких мають написані висновки, загальний висновок й список використаних джерел.

Перший розділ «Теоретичні засади вивчення модальности в англійській мові» (“Theoretical principles in the study of modality in the English language”), яка складає теоретичну частину курсової роботи, розглядає категорію модальности як утямок і як вона може бути представлена.

Другий розділ «Спроби висловлення модальности в англійській мові» (“Attempts of expressing modality in the English language”), складає практичну частину праці, розглядає всі ці засоби більш детально, визначаючи кожен з них.

Ключові слова: категорія модальности, лексично-граматичні засоби, граматичні засоби, лексичні засоби, фонологічні засоби.

SUMMARY

This term paper is devoted to the study of linguistic means of expressing modality in Modern English with an aim to understand it more and investigate the phenomenon. The term paper consists of an introduction, two chapters to both of which conclusions are written down, a general conclusion and a list of sources used.

The first chapter «Theoretical principles in the study of modality in the English language» (“Теоретичні засади вивчення модальности в англійській мові”) which is the theoretical part of the term paper examining the category of modality as a term and issues of its definition, its means of expression, what are they and how can they be represented.

The second chapter «Attempts of expressing modality in the English language» (“ Спроби висловлення модальности в англійській мові”) is a practical part of the paper exploring those means in more detail, identifying each of them.

Key words: *the category of modality, lexico-grammatical means, grammatical means, lexical means, phonological means.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Корунець І. Ways and means of expressing modality in English and Ukrainian / Ілько Корунець – Київ: Київський Національний університет імені Тараса Шевченка. [Electronic source]. - Mode of access : <https://www.scribd.com/document/179400774/308-329-Ways-and-means-of-expressing-modality-in-English-and-Ukrainian-doc>
2. Encyclopedia of Language and Linguistics / [eds. E. R. Brown; A. Anderson et al].—Boston: Elsevier, 2006. – 612 p.
3. Eastwood J. Oxford Guide to English Grammar / John Eastwood.—Oxford: Oxford University Press — 453 p.
4. MyGrammarLab B1/B2 / Mark Foley; Diane Hall.— publisher Pearson. — 373 p.
5. Eastwood J. Oxford Practice Grammar Intermediate / John Eastwood.—Oxford: Oxford University Press.— 439 p.
6. A Practical English Grammar Exercise 1 / Audrey Jean Thomson; Agnes V. Martinet.—3rd ed.—Oxford: Oxford University Press, 1986.—192 p.
7. Grammarway4 / Jenny Dooley; Virginia Evans.—Newbury; Express Publishing, 1999.— 278 p.
8. Yule G. (2010) The Study of Language / George Yule.— 4th ed. — Cambridge etc.: Cambridge University Press. –320 p.
9. Stetsyk T. (2020) Functioning of the category of Modality in English-language discourse / Stetsyk Tetiana – vol. II –Ivano-Frankivsk: Ivano-Frankivsk National University of Oil and Gas. [Electronic source]. - Mode of access : <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2020-80-2-41>

10. Imperative Mood [Electronic source]. — Mode of access :
https://www.grammar-monster.com/glossary/imperative_mood.htm

11. Джерела, надані викладачами без дат і авторів.

12. Vrabel.T. (2009) Lectures in Theoretical Phonetics of the English language and method-guide for seminars. PoliPrint.

(Роки видання деякої літератури невідомі)